

L' ART DEL PAGÉS

REUNIONS ANTI-FILOXÉRICAS.

A LLOTJA.

Lo dia 29 del prop-passat mes d' Octubre 's verificá en la Sala de la Junta d' Agricultura, Industria, y Comers, establerta en lo primer pis de la casa Lotja d' aquesta capital, una reunió d' alcaldes, propietaris y vinyaters de las poblacions de Canet, Sant Pol, Sant Cebriá de Vallalta, Calella, Pineda, Sant Pere de Riu, Malgrat y Palafolls, totes d' aquesta provincia, pera tractar de la cuestió filoxérica.

Presidia l' acte 'l senyor Benet y Colom de la Comissió provincial de defensa contra la filoxéra, ocupant los altres llocs de la Mesa, un delegat del senyor Gobernador civil; lo senyor Benach, diputat per lo districte de Vilanova y Geltrú; lo senyor Quet, per lo de Arenys de Mar y alguna altra persona.

La reunió tingué per objecte exposar las queixas d' aquella part de comarca invadida per la filoxéra en vista de la alarma produhida per tot aquell pais ab lo mortífer sistema de sulfuratje empleat per las brigadas anti-filoxéricas, durant los últims mesos en que plens sos ceps de fruyt, havian de veure com las brigadas los hi malmetian tot, ficantse per las vinyas á dreta y esquerra, lo qual fou causa de la fundada alarma, que prengué tantas proporcions, que fins obligá á las brigadas á abandonar la comarca invadida y á privarla de prosseguir en son reconeixement per las rahons exposadas y que en aquells moments eran dignas d' atendre.

Lo Sr. Benet y Colom manifestá á la reunió 'ls bons resultats que havían obtingut al extranjer ab la formació dels Sindicats compostos dels matetxos terra-tinents y la organisació que s' hi estava donant en nostras comarcas del Panadés, del Vallés y altrás que pensaban establirlos, á qual objecte 'ls de Vilanova y Geltrú havian fet y circulat un reglament pera la formació dels mateixos, com á mida preventiva en cas d' invasió d' aque-

lla comarca, que ja havíen imitat algunes altres, entre elles la de Tarrassa, manifestantlos hi al mateix temps que la Excma. Diputació provincial estava disposada á secundar sas miras en lo possible y á facilitar tots los medis pera portar á cap lo plan de defensa proposat per la Junta.

Los allí runits s' inclinaren per la formació de Sindicats, á imitació dels establerts ja, no sense manifestar lo temor que abrigavan de que si 'l resto de la Provincia y part de la de Girona no 's defensava, res lograrian per sí sols y per últim sembla que pera 'l diumenje vinent acordaren tenir una reunió á Calella per lo mateix objecte, presidida per lo diputat provincial del districte Sr. Quet, á fi de veure si podían posarse d' acort pera ultimar la cuestió tant intrincada de sí.

A pesar de tot, estém en la convicció de que es imposible defensar la comarca espresada si no 's procura fer medis pera que al menos lo tros de la provincia de Girona, desde Santa Coloma cap aquí no 's defensa, formant també Sindicats, puig d' altra manera creyém que las filoxeras aladas, que segons diuen los científichs poden trasladarse fins á 18 y 20 kilómetros de distancia, invadirán la comarca del litoral sense remisió, y sobre tot si desde la zona natural de bosch que va desde la montanya al mar enclavada en aquella provincia, no 's practica la defensa cap á la de Barcelona.

D' altre modo creyém temps perdut y diners llensats, lo mateix los de la Diputació que 'ls dels particulars per mes esforços que 's fasin, lo qual fora llástima per los sacrificis imposats, si 'ls demés y 'l resto de las comarcas vitícolas no 'ls ajudessin.

A CALELLA

En lo matí del 4 de Novembre y en virtut de lo acordat per las comissions de varias poblacions d' aquesta comarca, per resultat de la reunió verificada en la Sala d' Agricultura, Industria y Comers de Llotja de Barcelona, se procedí á una reunió pera tractar de formar lo Sindicat del partit d' Arenys de mar y sub-comissions dels districtes municipals del referit partit, pera conseguir la manera de posarse d' acort pera seguir la marxa convenient al logro dels millors resultats contra la filoxera.

Oberta la sessió per lo Sr. Alcalde d' aquesta població, ha prés la paraula 'l Sr. Moré, propietari de Pineda, que fou lo primer de tenirla en la reunió de Barcelona, manifestant lo molt convenient que seria formar los Sindicats que 'l Sr. President de la Comissió Provincial anti-filoxérica havia insinuat.

Acte seguit s' aixecá un comissionat per Malgrat manifestant

també dita necessitat, aixís com la han expressat los comissionsats de Canet de mar y Sant Cebriá de Vallalta.

Las comisiones restantes (que eran en mayoría) han manifestado no estar de acortadas antecesoras, dihen que estavan disposadas á probar y fer tots los remeys anti-filoxéricos pera combatir dita malaltia, però de cap modo usar lo sulfuro de carbono, per considerar que además de matar los cepos á gran dosis empleat, á dosis culturales esteriliza la tierra y que en tots dos casos, segons la experiencia d'altres Naciones, dona resultats poch satisfactoris.

Després prengué la paraula D. Joseph Tobella, alcalde y propietario de Sant Pol de mar, abundant en aquestas ideas, pero si encareixent la necessitat de reunirse para formar lo Sindicato y sub-comisiones al efecto de buscar per tots los medios posibles la manera mas conveniente d'atacar la filoxera, á lo que han secundat, después d'haver deliberat un bon rato, todas las comisiones.

Per últim, s'acordá que las comisiones donguessin compte de lo ocorregut á Calella á sas respectivas poblacions, manifestando novament la necessitat que hi ha d'agruparse para la defensa de tan terrible plaga, á fi de que en la reunió que té de celebrarse en lo mateix local del teatro de la mencionada villa 'l dia onze, pujan designarse ja 'ls individuos que deurán formar lo Sindicato y sub-comisiones expresadas.

Avans de disoldres la reunió composta, á més de las comisiones, d'un bon número de parcos y propietarios, han proposat passar varis, uns per no creure en la existencia de la filoxera y altres pera cerciorarse d'ella, als vinyats de Pineda, á lo que han secundat la mayor part, pero convencers de si realmente existeix ó no en ellas dit insecte.

Després de varias averiguacions en alguns cepos dels ja marcats per las brigadas anti-filoxéricas, no s'havia pogut descubrir dit insecte, de lo que varis concurrents al acte, los mes incrédulos, s'havian format novament la ilusió de que no existia y com se vulla que 'l Sr. Alcalde de Sant Pol tenia ja algun coneixement sobre 'l particular, procurá pendrho per son compte y al poch rato conseguí desvaneixer aquells dubtes, entregant unas arreletas filoxeradas que havia arrencat y va fer notar á la multitud la existencia en ellas de varias filoxeras, fins al estrém de ferne caure sobre d'un paper blanch, pera d'aquesta manera fer mas evident la existencia del insecte y fer notar á tots sense l'auxili del microscopi, com hi campejava l'insecte.

Després feu veure ab lo referit instrument todas sas formas y consensuats tots de la realitat del fet. se disolgué la reunió, dirigintse cada cual á sas respectivas poblacions.—UN TESTIMONIO PRESENCIAL.

AGRICULTURA PRÁCTICA

¿PUCH FER MILLORAS EN LOS MEUS MOLINS? ¿DECH FERLAS?

Tot bon agricultor que tinga un moli fariner deu ferse aqueixas preguntas; y las deu ferlas, porque li convé fer produir á la seva finca tot lo que pugui. Veyam donchs los datos que necessita pera saber la contestació, y per lo tant per aclarar aqueixa tan interessant cuestió.

Per regla general, la major part de nostres molins que están en rius, cual aygua ha disminuít molt, fins l' estrem que hi ha anys que quedan aixuts per espay d' alguns mesos no es possible ferhi grans gastos. Solament convindrà ferhi en aqueixos las reparacions y modificacions que bonament puguin ferse sense gastar molt, essent una d' ellas (si es possible) la elevació de la presió per aumentar lo salt y aixamplar la bassa d' aygua á fi de que 's pugui treballar sense vuydarla completament y verificar-se la molguda ab aygua á major altura y per lo tant ab mes forsa, ó be gastant menos aygua. Lo poder instalar en aqueixos sitis un moli de vapor, es problema que 'l resolen los números, y que depen principalment del blat que 's tindrà ó que 's conta per moldre y si 'l preu á que surtirà la multura podrá ser igual ó menor que la dels molins del contorn.

Los molins situats junt als rius que portan mes aygua però que sols poden moldre pocas horas al dia convindrà casi sempre millorarlos, y será: 1.er cuan contin ab prou blat pera treballar durant lo major número d' horas que permetin las modificacions y cambis de máquinas que s' hi haja fet, ó lo que es lo mateix, cuan l' augment de renda que dongui 'l moli molent mes, sia major que l' interés y amortisació del capital que s' hi emplehi en las milloras del moli que deu fixarse en un deu per cent. 2.ª En lo cas que tenint prou blat pera convertir en farina durant tot lo temps que pugui anar lo moli despres d' arreglat, se conti además ab sofre, guix, ciment, escorxas d' arbre, etc., pera reduir á pols, tenint present, lo dit avans respecte al capital invertit. 3.er Podrá verificarse cuan se vulga dedicar l' excés de forsa (que s' obtindrà cuan se millori 'l moli,) al treball de serrar fusta, ó llogarlo pera altrás industrias. 4.ta Cuan no volent aumentar ni disminuir en lo moli la producció de farina, y 's vol dedicar part del aygua del riu, avans d' arribar á dit moli, pera 'l rego dels camps. 5.ta Sempre que no volent disminuir la producció se volen instalar en lo moli aparatos de neteja y cedassos, pera obtenir millor farina, y aixís fer la

competencia ab los altres ben montats que hi hagi en las comarcas vehinas.

Lo cambi de motor en los molins antichs, cambiant los rodets per una sola turbina, se duplica bé y fins á vegadas se triplica la forsa, ó lo que es lo mateix, la producció. Aqueixa es la primera millora que 's deu fer cuan se deu arreglar lo molí.

Cambiant lo motor hidràulich, se deu cambiar la ferramenta: lo cambi de pedras posantnhi de mes lleugeras, ó las anomenadas de *La Ferté* es una gran millora.

La instalació dels aparatos de netejar casi sempre surt á compte, y paga bé lo sacrifici metalich que s' hi fassi: ni ha que no costan gayre y encara que no son molt perfectes fan lo seu efecte.

Los passadors de farina no convenen sino als molins fariners que se transforman en fàbricas de farina.

En cuan al salt d' aygua se deu procurar ferlo lo mes gran possible, lo que se conseguirá alsant la presa y 'l canal d' alimentació si es possible, ó arreglarlo si vessa, y tambe si 's pot, rebaixant lo canal de desguás. Si hi ha bassa, convé aixamplarla pera tenir enmagatzemada mes aygua y poder treballar igual temps ab aygua á major altura.

Pot haverhi fàbricas ó molins de farina ben arreglats que havent disminuït lo caudal d' aygua del riu sia possible ó degui suplirse la falta de forsa en la máquina hidràulica, per la que proporciona una máquina de vapór. Axís á vegadas encara que la forsa costi una mica mes, se fá mes productiu lo capital empleat en lo molí, y que per falta de forsa no dona lo que pot donar. L'adoptarse ó nó la máquina de vapór, es cuestió de números, es precis que l' augment de renda que aixó 'ns produheixi siga major que l' interés y amortisació del capital que tinguém de gastar per l' instal·lació d' aqueixa máquina, mes los gastos de carbó y maquinista.

Ma experiencia en aqueixos traballs m' ha dit que la máquina que escullim si bé convé que siga sensilla, es precis que gastí la menor quantitat possible de carbó; per aixó convé comprarne una que siga de las anomenadas de expansió variable automática y á condensació. Hi ha molins que no han tingut éxit per no tenir en compte lo gasto de carbó que dará la máquina, y si solament s' han fixat en lo preu de compra de la dita máquina de vapór.

Fixintse bé los agricultors en lo que acabo de dir y veurán cuants molins que avuy no donan casi res, com podrian proporcionar una nova renda, si las milloras s' hi fessin ab ciencia y economia.

G. J. DE GUILLEN.

VARIETATS

ÍNTIMA

«¡Qué secas qu' están las vinyas!
¡cóm s' agita 'l mar inquiet!
¡cóm las boyras tardivencas
enterbolan tot lo cel!

Ya es vingut lo trist Novembre...
trona y plou y xiula 'l vent
y 'ls últims moixons s' allunyan
pot ser per no tornar més!»

Sempre aixís parlar solíam,
quant encara eram noyets,
en la llar del mas del avi
á l' entrada del Hivern.

Feya fret, lo vent brunzia,
trascolava 'l Masovè,
y la gran del mas cantava
cansonetes del temps vell.

F. BARTRINA.

NOTICIAS

La caparrosa contra 'l frare.—Tamps enrera aconsellarem la eficàcia de la caparrosa verda (sulfat de ferro) contra 'l frare de las fabas y pèsols.

Com que ara es ocasió bona pera practicarho, posém á continuació un cas práctic que se 'ns acaba de referir.

Bartomeu Obiols, de San Just-Desvern, va sembrar fabas sense preparació de caparrosa, y si bé varen treure fruyt, granaren malament, á causa de la abundancia de frares. Las preparadas varen anar molt bé, porque no hi nasqueren frares.

Aquet es un altre dato que podém afegir als molts que tenim rebuts pera probar fins á la evidencia 'ls bons resultats obtinguts en la cullita de fabas y pèsols tan castigada per la planta coneguda ab lo nom de *frare* y que tants perjudicis causa en ditas lleguminosas.

Cascalls.—Ab l' objecte de fomentar lo cultiu del cascall en Espanya y consequent extracció del ópi, s' ha autorisat, per real ordre del ministeri de la Guerra, letxa 6 del actual, al laboratori central de Sanitat militar, pera que, á contar desde 'l mes de Juliol vinent, adquirezca directament dels culliters espanyols tot l' opi que necessiti pera 'l servey del exercit.

Sindicat anti-filoxèrich.—Una comissió del Sindicat de defensa contra la filoxera instal·lat a Vilanova y Geltrú, composta dels senyors Creus, Puig de Galup (don Dionis y don Bonaventura) y'l senyor Benach, passà a Sitges, ahont fou molt ben rebuda, pera formar una comissió organitzadora que porti a cap los treballs necessaris fins deixarhi instal·lada la sub comissió del Sindicat.

Adob anti-filoxèrich.—Altres procediments contra la filoxera acaba d'introduhirse en nostre país. Se denomina «Abono anti-filoxérico Denon-Sisteré» exclusiu pera la vinya.

Segons diu lo folleto que hem rebut, resulta que'l citat adob, preparat exclusivament pera modificar la sava del cep, dona a aquest major forsa nutritiva y ufana, al mateix temps que transforma dita sava en verinosa pera l'insecte, ab lo qual aquest deu morir ó fugir de la planta per llarch temps.

Que desde 1876 fins al dia, es a dir, durant un període de 7 anys, ha donat lo procediment Denon un complet resultat, desapareixent enterament la filoxera dels ceps operats, poch temps després de practicada la operació.

Y per últim afegeix, que la prova feta a Besalú, ho va ser únicament pera tenir en las actas aixecadas un testimoni fehacient y segur del resultat que per lo mateix sistema també s'obté en Espanya; no haventse donat al públich fins a la actualitat per no haver volgut Mr. Denon ferho sense estar plenament convensut de sa completa eficacia en tots los climas y terrenos.

En dit folleto hi van detalladas las experiencias fetas per Mr. Jonh H. Denon, químic alemany, especialista per los estudis de química aplicada a la agricultura, lo qual veient los estragos que causava la filoxera en lo Mitjdia de Fransa y després de numerosas probas fetas en lo laboratori, passà a dit país pera estudiar la cuestió prácticament.

Además porta una copia textual del acta notarial aixecada al posar l'adob anti-filoxèrich en uns ceps de Besalú per Mr. Denon, en 23 de Juliol prop passat y la aixecada al examinarlos en 15 de Setembre últim. Acaba explicant lo tractament de las vinyas per lo citat «Abono anti-filoxérico Denon-Sisteré».

FIRAS, MERCATS Y CULLITAS.

Berga.—Xeixa, a 16'50 pessetas la quartera.—Segle, a 11.—Segle xeixós de 1.ª, a 12'50.—Id. de 2.ª, a 12.—Ordi, a 10.—Cibada, a 7'50.—Blat de moro, a 13'50.—Garrofins, a 15.—Fabas, a 15.—Fabons, a 15'50.—Monjetas, a 25.—Patatas inglesas, a 6'50.—Id. blancas, a 5'75.

Los porchs han sigut venuts als preus següents:

Los de 40 carniceras, a 1 pesseta 91 centims.—Los de 50, a 1'94.—Los de 60, a 2.—Los de 70, a 2'6.

Gerona.—Blat, a 21'25 pessetas l'hectòlitre.—Mestall, a 17.—Ordi, a 10'50.—Blat de moro, a 18.—Monjetas, a 30'25.—Fabas, a 15'50.—Mill, a 16'75.—Cibada, a 10.—Vessas, a 16'25.—Ciurons, a 33.—Patatas, a 0,16 lo kilogram.—Oli, a 10 lo decalitre.

Vilafranca del Panadés.—Vi pera embarcar, de 100 a 110 rals carga.—Id. blanch, de 88 a 92.—Id. pera taberna, de 88 a 92.—Id. pera

cremar, de 36 á 40.—Anissats de 30º, de 900 á 1.000 rals xeressana.—Esperit de 35º, de 1.640 á 1.680.—Id. de brisa, de 1.240 á 1.280.—Farina de 1.ª classe, de 64 á 72 rals quintá.—Id. de 2.ª, de 56 á 58.—Id. de 3.ª, de 48 á 54.—Blat, de 60 á 68 rals quartera.—Ordi, á 34.—Blat de moro, de 38 á 40.—Fabons, de 46 á 52.—Guixas de 64 á 68.

Morella.—Se calculan en 40.000 caps de bestiar de llana y cabrúm los que 's presentaren en la fira de Morella, además d' alguns centenars de mular, caballar y burrial, havent sigut numerosas las transaccions y bons los preus obtinguts por los venedors.

Villarrodona.—La ultima fira celebrada en aquesta població fou molt concorreguda. Molts foren los compradors, escassejant lo bestiar bó, per lo que 's vengué en bonas condicions tot lo que concorregué al mercat.

Alcira.—Las transaccions en monjetas continuan molt animadas, á 20 rals varxilla, y las de cacahuet se verifican per 9 1/2 á 10 1/2 rals, segons classes.

L' arrós una mica mes paralisat, valent de 146 á 150 rals cahiz en esclofolla, y 18 1/2 á 23 rals varxilla, lo blanquejat de dos y tres passadas.

Han comensat los travalls de recolecció y en las casas los d' embalatje de sebas, que sont molt solicitadas pera l' extranjer, y además d' ocupar á moltas donas y carros deixan molts bons rendiments als culliters.

Gandia.—Los preus de la pansa varian entre 23 y 25 pessetas quintá, y segons s' assegura, en Dénia se paga á 24 pessetas.

Los mercats d' Inglaterra continuan bastant sostinguts, si bé s' ha notat alguna que altra vegada tendencias á la baixa, però no obsta pera que doném com corrents los següents preus:

Pansa de 2.ª, 28'35 schelings quintá.—1.ª Oftalk, de 36 á 42.—Selecció, de 45 á 52.

Avellanias.—A Valls, la cullita d' avellanias ha sigut molt escassa. A Falset, s' ha pagat á 25 pessetas la quartera, qual elevat preu es degut á la escassetat de la cullita.

Arrós.—La recolecció del arrós en lo Delta del Ebro no resulta tan abundant com en un principi 's creyan.

D' Amposta diuen que la cullita d' enguany es escassa, pero en cambi es ben granat, essent de millor qualitat que en los anys passats. Tam é diuen que no esperan que aquest any alcansi molt preu. lo cual podrá ser causa de mermar los productes de la cullita de dit grá.

Blats.—Al extranjer expectació absoluta, avuy per avuy, motivada per no coneixers ab evidència 'l resultat de la ultima cullita de cereals y per conseqüent pocas ofertes de part dels productors que no s'avenen ab la baixa y escassa demanda dels agabelladors, que compran tan sols las cantitats necessarias al consum diari. En una paraula, no s' ha entrat de plé en la campanya mercantil.

En las plassas espanyolas s'opera 'l mateix fenómeno que en l'extranjer. Ab tal motiu, los negocis apareixen poch menos que paralisats. La sembra 's fa en todas las comarcas en bonas condicions, y aquesta circumstancia, segons nostra opinió, ha d' influhir pera que 'ls cereals no millorin en bastant temps sas cotisacions.

En los ultims mercats celebrats á Lleyda s' ha notat alguna calma y nova tendència á la baixa. Se vengueren los blats de 16'50 á 18'50 pessetas, segons classe.

Figas.—De Maella diuen que la recolecció de las famosas figas

d' aquesta vila no ha sigut tan ventatjosa com l' ultim any, y á pesar de que 'l temps no es adequat, ja comensa á veures algun comprador al en gros de tant gustós fruyt.

Garrofas.—A Valencia 'l rendiment de aquest fruyt es curt. La garrofa no es molta, es seca, pesa poch y producta menos. En cambi obté bons preus, puig com es un aliment inmillorable pera tots los bestiar, y cada any tira en terra 'l llenyatayre nous garroferars pera donar pas á la invasió del vinyat, que ho inunda en aquestas provincias, se busca bastant y 's pagará bé.

A Vilanova y Geltrú la cullita es menor de lo que 's presumian los pagesos. A Valls ha sigut molt escassa. A Tortosa 's pagan las del any á 5 pesetas lo quintá; quedant mai parats los garrofers pera l' any vinent.

Melons.—L' embarch de melons pera Inglaterra ha pres enguany en la ciutat del Cid un desarrollo bastant notable. Proba d'aixó que en la subasta celebrada 'l dia 12 en lo mercat de fruytas de Liverpool, se vengueren 233 caixas de melons de Valencia.

Safrá.—Ja han comensat las vendas de safrá nou en lo mercat de Valencia. La setmana passada 's vengueren sobre 3.500 lliuras als preus de 135 á 145 rals, segons classe. Los tenedors pretenen los tipos de 145 á 150 rals.

Los safráns del any passat y d' altres anteriors se pagan de 138 á 140.

La cullita ha resultat curta en las provincias de Ciudad-Real, Cuenca, Albacete y Múrcia. La qualitat, en cambi, es tan superior, que 'ls preus superan als que alcansaren los del any passat.

TARONJAS.

Lo temps ha favorescut als negociants de taronja valenciana, pera cullir lo fruyt y confeccionar caixas, aixis es que aquestas arriban ja á millers á aquell port, y passen rápidamente dels molls á las bodégas dels numerosos vapors que las están esperant. Hi ha barco que ha sortit pera Inglaterra portant á bordo sis mil caixas.

Molt temém, y sentiriam acertar, que enguany hi haja igual precipitació que 'l passat en fer las remesas de dita fruyta, perque aglopantse inmensas cantitats en Lóndres, Liverpool y París, es impossible lograr bons preus. Además aquestos dias s' está embarcant fruyta massa verda, que difícilment arribará en bon estat á son destino.

Hi ha además la circunstancia de que 'l consum en Espanya, no comensa fins que la fruyta está ben assahonada, que es en la segona temporada, ó siga després d' any nou; per consegüent, no hi ha ara altre destí que 'ls mercats estrangers, y tota cuanta s' en cull va á ells, abarats per sa propia abundancia.

Hi haja calma y prudencia en comerciants y culliters, supost que molts d' aquestos la confeccionan y envian per son compte, y no 's repetirá l' exemple del any passat, en que 'ls envíos foren excessius ayans de Nadal, y faltava la fruyta al final de la temporada.

A Alcira s' ha comensat á cullir y exportar taronja, operació suspesa y massa retrassada per lo mal temps. Tal activitat s' ha desplegat en aquella ciutat y en Carcagente, que 'ls magatzems de confecció tenen ocupats dia y nit infinitat d' homes y donas, á mes del respectable número de cullidors que treballan en lo camp.

Las compras de fruyta 's fan ab activitat de 4 3/4 á 5 rals arroba sobre 'ls arbres en conjunt, procedents de la horta, pero ja l' últim preu s' ha generalisat mes, especialment pera taronja entrada ja en color.

De Castelló de la Plana avisan que la extracció de taronja ha comen-sat enguany ab molt bons auspicijs pera 'ls culliters d' aquella ciutat, puix las primeras partidas se pagan á 50 rals miler, retrahentse encara molts propietaris ab l' esperansa de que pujarán los preus. Las mandarinas son molt buscadas y 's pagan á 100 rals.

TAPS DE SURO.

Domina en la actualitat, segons diu *El Palafrugellense*, lo mateix tó en que basavam las consideracions que han exposat en nostras revistas anteriors de mercats de taps. Las calmas subsisteixen encara, particularment en *modelos*, que es la classe que mes se consum, haventhi uns dos anys que 'ls compradors se trovan en la mes complerta paralisiació per no rebre demandas de sos clients. Buscant la causa d' aquest retraiment un dels principals comerciants ha consultat á sos corresponsals pera que l' instruhissin de que pot provenir aqueixa poca demanda y li han contestat lo següent:

«Fa temps que no li demaném models á pesar d' havernose 'ls ofert ab rebaixa de preus, tornarém á ferli demandas, cuan V. nos escriga que 'l model de Catalunya, 's fabrica á 20 líneas complertas, de llarch com avans, en lloch de 18 y 11/2 á 19. Ara 'ns valém d' Andalucía y Portugal que tallan á 20 líneas y 11/2 y per aixó los hi doném preferencia.

Aquestos datos juntament ab altres que per l' istil s' han rebut, deuhen cridar molt la atenció y servir de proverbial avís á nostres fabricants, pera que no perdi l' industria espanyola la gloria que 's te conquistada en tots los centros consumidores, puix es sabut que nostres taps gosan encara en primera línea, per sa perfecció, y seria molt sensible que nostra industria 's quedés enrrera no cumplint ab sa verdadera misió, allavors si que no tindria rahó d' esser puix que la industria que no segueix ab los avensos del sigle, va contra 'l sigle y defalleix y cau y 's mor. No imitém lo trist exemple d' altres industrias que morian per la indiferencia ab que las tractavan certs industrials, quedantse ab los brassos encreuahats vejentlas morir, y sense fer cas del avens en que 's colocavan las d' altres paissos. Convé donchs, y es indispensable fer una verdadera propaganda pera evitar que aquesta iudustria tan apreciada y tan florent en altres temps no defalleixi. Devém cridar la atenció, principalment als compradors de taps pera que al visitar las fábricas fagin entendre als fabricants sas erradas de treure *llargada* als taps y 'ls hi fagin veure al mateix temps la terrible competencia que tenim davant per davant que á nostre modo de veure, es una amenassa de mort si no subsumém eixas faltas.—J.

OLIS.

De Valencia diuhen que la nova cullita 's presenta molt malament, tota vegada que no arribará ni de molt á una sexta part de lo que se 'n diu una bona cullita. Com á consecuencia donchs, los olis superiors escassejan y 'ls preus que 's pretenen per los del riu de Segorbe y Serra d' Espadan son de 52 y 54 rals los 10 kilos, preu que sembla una mica excessiu als detallistas y als comerciants que 's dedican á la exportació; pero en vista de la casi nulitat de la cullita, aquestos ultims haurán de cedir per fi á las justas pretensions dels culliters. Italia y Fransa tenen també mermadas sas cullitas en mes d' un 60 per 100; de manera que si nosaltres tinguessim una regular producció assortiriam lo mercat francés, com ho hem vingut fent en l' any actual.

A pesar de la escassetat d' olis y dels preus alsats á que 's cotisarán los nous, tenim esperança de que 'ls francesos nos demanin algunas porcions de nostre delicat y esquisit oli nomenat de Valencia.

De Tortosa tenim algunas existencias; però com en aquest gran centre productor concurreixen las mateixas causas que en nostra zona olivarera, los tenedors pretenen per sos olis 42 y 44 rals los 10 kilos, preus que no dubtém alcansarán per las rahons que deixém exposadas.

Los d' Andalucia segueixen son cours favorable d' alsa.

La cullita en lo regne de Jaen es mes que mitjana; en las demes provincias andalusas es menos que regular; de manera que 'ls culliters de las duas provincias esperan que dintre del vinent mes de Desembre obtindrán per sos olis 40 rals arroba en los punts de procedencia.

Los preus á que avuy se venen aquestos olis varian entre 34 y 35 rals los 10 kilos.

Res podém dir del oli de maní ó cacahuet porque las fábricas no han pogut donar comens á la elaboració per falta de grá de la nova cullita, però desde luego podém casi assegurar que aquestos olis alcansarán preus que permeterán que las fábricas pogan treballar en la vinenta campanya.

VINS.

Pot donarse ja per terminada la campanya vinícola, y si bé los culliters se mostran satisfets, ab tot es molt prudent que 's mostrin moderats en sas pretensions, ja que la situació dels mercats de Fransa no pot indicar altre procedir. Lo mercat de Cette, que es tal vegada 'l que dispensa millor acullida als vins catalans, se trova bastant assortit, y 'ls negocis que en vins nous s' entaulan, sobre tenir poca importancia, son de treballosa consecució, á pesar de que 'ls venedors no omiteixen esforços. En lo Príncipat segueixen los preus alsats fins á tal punt en algunas co-

marcas, d'impossibilitats ajustos. Hi ha alguna demanda pera 'l continent americá haventse verificat compres de 35 á 36 duros pera'l Riu de la Platta. Pera Cuba s' ha pagat á tota venda de 35 á 36 duros la pipa catalana ab casco á bordo.

CALENDARI DEL PAGÉS

NOVEMBRE.

CASSA Y PESCA

CASSA.—¡Está en la plenitud dels temps venatoris! ¡Arribá la época felís dels cassadors! Las becasas, los xamerlins, los pebrets, los xerxets, los ánechs, las ocas, las gruas, etc., los exércits alats del Nort, ab los coloms de bosch del mitxdia, venen á poblar nostres camps y á no donar treva ni descans á nostras escopetas y á nostra dalé per la cassa de volatería. Los últims ressóns del ronch que retrunyan en las concavitats de las serras son de las dáinas, que 'ns cridan á las soberbias y sumptuosas festas de montería. Novembre, Deseembre y Janer son los mesos elegits pera aquestas magníficas solemnitats venatorias.

PESCA.—En las horas atemperadas del dia y ab bon temps se pescan murelas y gobins ab cuchs, y esturions y pérsegas ab esquer viu. Los carpis, las tencas, los sargos y las carpas s' amagan en los rius tranquils. La anguila mossega sempre de nit; la truita, con tots los peixos de sa especie posa 'ls ous, y la pérsega no mossega fins als últims del mes. Durant las crescudas dels rius, en que la aygua está térbola, si fa sol s' agafan ab cuchs los barbs, las acedías, las llampresas y 'ls demes peixos de fons. En la mar se cullan los arenchs, congras y tots los peixos grossos. La pesca de la murela ab vent S. E. sol esser en aquet mes molt abundant, com la del bacallá, las acedías, los llenguados y altres.

Imprempta de «La Renaixensa,» Xuclá, 13, baixos.